

**SCT. GEORGS GILDERNE I
SILKEBORG**

Årgang 64

NOVEMBER 2015

Nr. 4

ARRANGEMENTER I NOVEMBER 2015

Ø
K
S
E
N

ALLE

Søndag den 8. november kl. 10:00 Danske Bank
Indsamling Dansk Flygtningehjælp

Onsdag den 11. november kl. 19:00 i Medborgerhuset
Fællesrådets arrangement – se omtale inde i Øksen

Tirsdag den 17. november kl. 18.30 Tollundgaard
Golf Park, Tollundvej 3, Silkeborg:
Distriktsgildehal.
Gildevis tilmelding til DGK Peter Hove
peterhove@icloud.com senest den 30. oktober 2015.

Onsdag den 25. november
Fredsløset i Bjerringbro

3. GILDE

Fredag, den 23. oktober kl. 18:00 i Pyramidesalen i
Lunden
Fødselsdagsgildehal med optagelse

**Indbydelse til
Fællesrådets arrangement
den 11. november 2015 kl. 19 i medborgerhuset.**

Foredrag af Jesper Birkler

Dagligt liv i Nordeuropas mest sikrede fængsel Statsfængslet Østjylland.

Jesper beskriver selv indholdet således:

Som præst for fangerne i Nordeuropas mest sikrede fængsel er jeg daglig sammen med mennesker, som har begået de alvorligste forbrydelser, og som afsoner fængselsstraffe fra nogle få måneder til forvaring og livstid. I foredraget fortæller jeg om den ofte barske hverdag i fængslet, om det kirkelige arbejde, om skyld og straf, om håb og længsel.

Om foredragsholderen:

Jesper Birkler er cand.theol. fra Århus Universitet og har været sognepræst i Grædstrup, Midtjylland og ved Vor Frue Kirke i Århus. Siden 2011 fængselspræst i Statsfængslet Østjylland ved Horsens.

Pris for foredrag inkl. kaffe og kage kr. 50.

Gildevis **bindende tilmelding** senest den 6. november 2015 med oplysning om navn på deltagere til Birthe Skov mail adresse: Birthe@skov01.dk.

1. GILDE

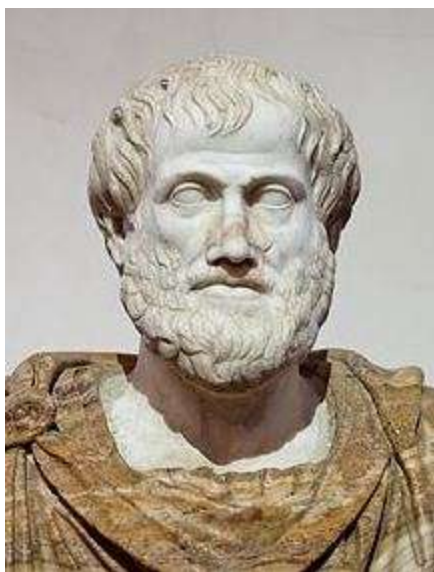
Gildehal den 28. september 2015.

Til tonerne af ” Der er ingenting der maner”, blev fanen rullet ud, og fanen sænket for kongehuset.

Gildemester Jytte bød velkommen til gildeårets første gildehal.

Vi sang ” En gammel spejder”.

I sin gildemestertale causerede Jytte over begrebet ” At undre sig”. Jytte kom langt omkring dette emne, fra situationer i barndommen, hvor hun undrede sig over de voksnes reaktioner på forskellige handlinger hun havde lavet, til den græske filosof Anaximander, der med sin undring kom frem til, at verden/ naturen kan forstås og beskrives, så det der ikke kan iagttages direkte, dog kan forstås.

En anden af de store græske filosoffer var Aristoteles, som var den der fastlagde grundlaget for alle videnskaber. Han mente, at man kun kan forstå ting ved at se helheden og ikke blot bore sig ned i detaljen. Han opererede også med begrebet dyd, eller i hans fortolkning duelighed, dels den intellektuelle/ kyniske duelighed, dels den moralske/ godhed form for duelighed. Han var talsmand for den gyldne middelvej, der går ud på, at mennesket kan reagere forskelligt i forskellige situationer; men man skal undgå ekstremer.

Fra Aristoteles til 2015 er der langt. I dag omgiver vi os med diverse tekniske hjælpemidler,

som undrende mennesker gennem tiden har forsket sig til gennem tiden.

Herefter sang vi ” Noget om kraft” af Halfdan Rasmussen fra 1958.

Kirsten G. Andersen holdt 5 Minutter.

Kirsten tog os med på en jordomrejse, som hun havde foretaget for 20 år siden. Hun havde til dels finansieret turen ved at arbejde undervejs. Hun startede turen i Californien på Esalen Institute i Big Sur.

Stedet her er berømt for sine kurser i massage, dans, drama, musik og kunst, men ikke mindst for deres workshop i personlig udvikling. Et meget smukt og berigende sted at være, og et sted der bliver brugt af mange store personligheder til retrace. Bl. a. mødte Kirsten Joan Baez, som havde været et af hendes store idoler i tresserne.

På turen kom Kirsten også til New Zealand. Her arbejdede hun på Hopepa Homeschool, der bygger på Rudolf Steiners teorier. Skolen var hovedsagligt for børn og unge med Downs

syndrom. Et sted der også gjorde et stort og blivende indtryk. Turen gik fra USA til Fiji øerne, New Zealand, Australien, Indonesien, Singapore og sluttede i Kina. Hun vendte hjem, efter drømmerejsen på 1 år, i 1995.

Det var en rejse ud i verden, men ikke mindste en rejse ind i sig selv.

Kirsten havde valgt sangen "Nu falmer skoven".

Jytte orienterede om Spejdermuseet og gildernes rolle i forhold til det, og om frimærkebanken.

Jytte Rørsted og Vagn Freiberg takkede for opmærksomheden ved deres fødselsdage.

I eftergildehallen, der var smukt pyntet i efterårets farver, blev der budt på smørrebrød, vin og kaffe.

Forhenværende kriminalinspektør Jørgen Dalsgaard fortalte engageret om sine 43 ½ år i politiet.

Han er født og opvokset på landet, så også for ham har det været "En rejse fra bonde drenge til politibetjent på stenbroen". Han startede som elev i København, og sluttede sin karriere i Silkeborg, som leder af kriminalpolitiet.

Et særdeles spændende og medrivende foredrag, der omhandlede, ikke bare ofrenes rolle og handlinger, og de spor som forbrydelserne trækker efter sig, men også hvad det gør ved de mennesker, der skal opklare forbrydelserne.

En begivenhedsrig aften, der gav stof til mange efterfølgende tanker og ting at undres over.

Gildemesteren takkede den arrangerende gruppe for en fin aften, der sluttede med, at "Jord og himmel" blev stille.

Musikken i gildehallen var Meditation og ved udgangen Limelight.

Ref. Kirstine.

2. GILDE

Gildehal den 17. september 2015

Ved indgang til Gildehallen blev der spillet musik af Sissel Kyrkjebø- Inderst i sjælen – Gildemesteren bød velkommen til 37 gildebrødre og vi sang:

Septembers himmel er så blå.

Herefter holdt gildemesteren mindeord for Sonja Klercke og mindeordene blev afsluttet med et musikstykke af Puccini: La Boheme Slutningen af Akt 1. Æret være Sonjas minde.

Gildemestertalen handlede om gideløfterne – en fantastisk gildemestertale, der gav meget stof til eftertanke.

Efter gildemestertalen sang vi: Godmorgen lille land

Grethe Lauridsen holdt 5 min Sct. Georg om hendes arbejde ved blodonorkorpset.

Vi sang "Du kommer med alt hvad der var dig".

Siri Stephansen og Steen Klercke blev hædret for deres 40 års jubilæum i gildet Gildemester takkede for deres store arbejde for gildet igennem de 40 år.

Knud Jacobsen takkede for gaven fra gildet til sin 80 års fødselsdag.

Steen Klercke takkede for den store opmærksomhed i forbindelse Sonjas sygdom, død og begravelse.

Gildemesteren takkede for det fine Norges arrangement.

Under generel orientering blev der oplyst, at der er blevet stiftet en museumsforening, som har overtaget arbejdet for Museumslauget.

Museumslauget skal derfor efterfølgende nedlægges.

Siri Stephansen læste gideloven.

Gildehallen blev lukket og der blev sunget: Fra himlen er du faldet og der blev herefter spillet musik fra Land af Kristian Lillholt og Lise Dandanell – Under september himlens tag.

I eftergildehallen bød Viggo Hartmann velkommen til Frank Lauritsen, der fortalte om livet og sundhedsvæsenet i Silkeborg fra 1845 - 1950 –

Foredraget handlede om Silkeborgs socialhistorie, om gamle og fattige og sundhedsvæsenet i almindelig på den tid.

Frank Lauritsen stammer selv fra en arbejderfamilie og har altid interesseret sig for det sociale i Silkeborg. I år 1546 kom der en lov om, hvem der måtte sælge medicin i Danmark. Livshøjde i 1860 mænd 165 cm, kvinder 159 cm. Middellevetid; 47 år for kvinder og for mænd 45 år.

Giftealderen i 1861-1865 var for kvinder 26,9 år og for mænd 30,3 år.

Der var i Silkeborg ca. 70 fødsler om året og en befolkning på ca. 1500. 1/3 blev født af kvinderne på Papirfabrikken. Der var kæmpe fattigdom i arbejderboligerne, som kun var på 25 m², der var en ret almindelig størrelse på en bolig på dette tidspunkt. Boligen var stor, hvis den var på 35 m². Det var meget stabile arbejdspladser på papirfabrikken, hvor man ikke blev fyret om vinteren. Det var nemlig ret almindeligt, at mange mestre fyrede deres folk om vinteren, hvis de blev medlem af en arbejdsløshedskasse.

Al fattighjælp den gang, var tilbagebetalingspligtig og blev det ikke betalt tilbage, så blev man gjort totalt uden selvbestemmelse.

Frem til 1860, hvor der kom en økonomisk krise i Danmark, måtte mange flytte til byerne og her kom de på fattighjælp.

Der blev bygget en fattiggård i Silkeborg, hvor folk skulle arbejde for kost, logi og tøj.

I 1870 blev der drukket 67 l ren alkohol af voksne personer.

I 1902 blev der bygget den 1. fattiggård i Silkeborg. Sygehuset blev bygget i 1905.

Den 3. fattiggård lå på Vestre Kejlstrup.

I 1892 blev der lovgivet om, at der blev givet hjælp til sygekasser. I 1973 ophører sygekasser med at eksistere.

I 1972 kom der en lov, der ophævede, at man ikke havde stemmeret, hvis man havde været på fattighjælp.

Tandsundheden var forfærdelig dårlig. Allerede ved 14 års var det ikke ualmindeligt, at man fik sit første gebis. I 1915 kom den første kommunale skoletandlæge, som så efter de små børns tænder.

Silkeborg havde i 1937 desværre danmarksrekord i børnedødelighed.

Distriktslægen Fibiger er skyld i, at vi ved rigtig meget om sundhedsforholdene i Silkeborg. Det har han skrevet en bog om.

Mange døde i Silkeborg af kolera. Fibiger selv blev også ramt og kom sig aldrig helt igen.

I 1899 kom der en ny distriktslæge Lund. Han havde den første bil i Silkeborg. ca. 1901. han var en kanon dygtig læge.

Madam Kokborg var jordemoder i Silkeborg. Det kostede 1,5 kr. for en fødsel. Det var meget interessant at høre om sundheden i Silkeborg tilbage til før 1900.

Tak til den arrangerende gruppe.
ref. KMS

3. GILDE

Høstgildehal, tirsdag den 22. september 2015 i Paradislejren.

Gæster og gildebrødre tager plads i Gildehallen. Fanen rulles ud. Musik: Boccherini: MENUET FOR STRYGEKVARTET

GM byder velkommen. Tilbageblik over sommerens oplevelser med indholdsrig udflugt.

Velkomst til gæster: Anita og Leif bliver optaget i gildet ved FØDSELSDAGSGILDEHALLEN I Oktober. Særlig velkomst til

fire nye gæster: Jytte Jensen og Jens Rasmussen samt Rose Hansen og Lejf Mathiasen. Jytte og Jens følger gruppe 31 med Anita og Leif som Mentorer. Rose og Lejf følger gruppe 32 med Asta som mentor.

Musik: Vivaldis SOMMERSTORM.

GM: 3 gildebrødre skal i aften aflægge væbnerløftet. I har gennem længere tid dannet jer et indtryk af gildebevægelsens arbejde og er beredte til at aflægge væbnerløftet. Vil I fortælle om de tanker I har gjort om det spørgsmål, der er stillet til jer hver især. Inge Pedersen redegør for hvad gildet betyder for hende som tilflyttet borger i byen. Gerda Madsen udtrykker sine tanker om, hvordan man kan forholde sig til Gildets værdier i den hverdag, hvori man befinder sig. Bruno Wirenfeldt fortæller om sin baggrund i Spejderbevægelsen som grundlag for sin deltagelse i Gildets arbejde.

GM og GK: Alle tre væbnere opfordres til være aktive og at tage aktiv del i gildets arbejde for der igennem at udvikle deres personlighed og blev de blev tilskyndet til at være ansvarlige i gildebevægelsen og samfundet. Er aspiranterne enige i grundlaget for en gildebrors arbejde, træd frem og aflæg væbnerløftet. Alle tre væbnere aflægger løftet hver især. GM overrækker væbnerbrevne og opfordrer væbnerne til at være tro mod det bedste i dem selv, samt at mod at være tro gildebevægelsens idealer.

Musik: Nordahl Grieg: TIL UNGDOMMEN.

GILDEMESTERTALEN: Griegs komposition "Til Ungdommen" er også kendt som sangen " Kringsatt av fiender". Komponisten Grieg, kendt som pacifist, var med i et fly, der blev skudt ned over Berlin i 1936. Denne sang blev også sunget og spillet ved Utøya centret efter terror katastrofen d. 22. juli 2011.

Norge har en særlig betydning i de fleste danskeres bevidsthed. Venskabet mellem 1. Porsgrunn Gilde og 3. Silkeborg Gilde har nu bestået i 35 år. I disse år har man besøgt hinanden hvert andet år, henholdsvis i Porsgrunn og Silkeborg. Under besøgene privat indkvartering hos gildevenner. I 1945 efter 2. Verdenskrig blev der fra Danmark organiseret en omfattende fødevarehjælp til Norge. Da hjælpen var afleveret på relevante steder, var der et overskydende beløb på 13 mil. Kr. Dette beløb blev anvendt som hjælp til at oprette et kunst- og kulturcenter i Lysebu, lidt udenfor Oslo. Som en gave fra

nordmændene med tak for hjælpen kan man også som dansker søge ophold på Lysebu i studiegrupper, men også som enkeltpersoner. GM har som medlem af foreningen NORDEN besøgt dette smukke sted.

GM var omkring Ibsen, som danskerne beundrer, H.C: Andersen som nordmændene beundrer, og Holberg, som begge lande vil have ejerskab til! Nordmænd og danskere forstår hinandens sprog, dog ikke altid lige godt! Her er også plads til sproglige misforståelser og godmodige drillerier med et glimt i øjet! Et par skældsord i al fredsommelighed som fjeldaber (om nordmændene) og Klistervej for at drille med Limfjorden. 3. Silkeborg Gilde ser frem til besøg fra Norske 1. Porsgrunn om 2 år.

Niels Jørgen 5. minutter Skt. Georg.

Et muntert indslag, hvori Niels Jørgen anbefalede at leve længere og bedre med vin! Vinbønderne fra sydfranske Medoc-område drak (drikker?) 1-2 flasker vin om dagen! og lever længere og bedre end deres kolleger i de nordfranske områder! Under 2. verdenskrig lærte de nordfranske soldater at drikke vin af deres sydfranske kolleger, hvilket forlængede deres gennemsnitlige levetid! Desuden fremmer vinen forsonlighed, livskvalitet, snakke lyst og tilfredshed med sig selv. På H.C. Andersens tid kunne man undgå Kolera, hvis man drak vin! Bugspytkirtlen aktiveres af vin. Kan også overdrives! Alt i alt er vinen et udmærket middel til at holde humøret i behold!

Jens læser gildeloven. Der synges KONGERNES KONGE og fanen rulles sammen. Gildehallen lukkes.

Efter Gildehallen en lækker middag til medbragt vin! Samt naturligvis kaffe og kage. Tak til gruppe 31 for et flot arrangement.

En times underholdning med et lokalt Jazz orkester, folk fra Kragelund med præsten+ hustru i spidsen. Orkestret efterlyste forslag til navn på deres kvartet!

Aftenen blev traditionelt afsluttet med sangen: Nu er jord og himmel stille.

Referat: Gerda Madsen

Velkommen til Silkeborg Gildernes
Fælles Julemøde med Vandrehal og Juleandagt
Tirsdag den 1. december 2015

- Kl. 18.00 – 18.45 Vi ønsker hinanden glædelig jul i Balle Sognegårds smukke lokaler. Der serveres 1 glas vin, rød eller hvid/øl/vand og en pindemad!
Adresse: Balle Byvej 3
Tilmelding nødvendig af hensyn til traktementet!
- Kl. 19.00 – 19.30 Juleandagt i Balle Kirke v. pastor Helle Kampmann.
Adresse: Balle Byvej 1
Tilmelding ikke nødvendig!

3. Gilde tilmelder gruppevis som vanligt til egen GK.
De øvrige gilder tilmelder sig gildevist til 3. Gildes GK Jette Beck Clausen.
Alle tilmeldinger venligst på navn!
jbc.acl@mail.tele.dk
senest søndag den 22. november 2015
Vi glæder os til at se jer!
Med julegildehilsen
3. Gilde

ARRANGEMENTER I DECEMBER 2015/JANUAR 2016

ALLE	Lørdag den 12. december kl. 12:30 i Paradislejren Julefrokost
1. GILDE	Tirsdag den 1. december kl. 20:00 Julemøde – se Øksen
2. GILDE	Tirsdag den 1. december kl. 20:00 Julemøde i Fælleshus Gilholm Fredag den 15. januar 2016 kl. 19:00 Nytårgildehal
3. GILDE	Tirsdag den 8. december kl. 18:00 Liljevej 27, Vinderslev Julemøde Tirsdag den 12. januar 2016 kl. 18:00 Teatersalen i Lunden Nytårgildehal Mandag den 18. januar 2016 kl. 19:00 hos GK Udvidet gildeledelsesmødet
KJELLERUP	Onsdag den 2. december kl. 18:00 Julehyggemøde m/ægtefæller hos Birthe Flycht. Torsdag den 14. januar 2016 kl. 18:00 hos Svend Åge og Vera Nytårskur – ægtefæller deltager

Næste deadline: 9. november 2015
Øksen nr. 5. udsendes den 16. november 2015
Indlæg bedes sendt til Kirsten Secher, Lindeparken 34. 2. th.,
8600 Silkeborg – mobil 51 89 62 37
Dette nummer af Øksen er sendt til alle kanslere den 19. oktober 2015
E-mail: oesken@silkeborggilderne.dk